

- az utazás módja (egyéni vagy csoportos),
- a megtett távolságok szerinti csoportosítás,
- a személyek által használt közlekedési módok, az elérhetőség, a megbízhatóság, a biztonság stb. minősége.

3.6 Javasolja az Európai Bizottságnak, hogy az érintett államokkal együtt hozza létre azokat az eszközöket, amelyek szükségesek a személyek mobilitásának biztosításához – optimális és a fenntartható fejlődés elveinek megfelelő körülmények között – az alábbiak figyelembevételével:

- a fogyatékkal élő vagy idős személyek, illetve a kisgyermekek nehézségei és korlátai, a csökkent mozgásképességű személyeket képviselő szervezetekkel együttműködve;

- a személyszállítási eszközöknél alkalmazható új technikák és technológiák kutatása és fejlesztése terén szükséges finanszírozás;
- jogalkotási, szabályozási és pénzügyi eszközök, amelyek segítségével a tagállamok az igényeknek megfelelő befektetési projekteket hajthatnak végre.

3.7 Végezetül hangsúlyozza, hogy az Európai Uniónak ügyelnie kell arra, hogy a tagállamok kiegyensúlyozott szállítási szolgáltatásokat nyújtsanak mind a személy-, mind a teherszállítás területén. Tájékoztatást kér a globális felmérés elindításáról, kéri, hogy vonják be abba, és konzultáljanak vele a következtetéseket illetően.

Brüsszel, 2005. október 26.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Anne-Marie SIGMUND

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény Tárgy:

- „Javaslat tanácsi rendeletre a cukorágazat piacának közös szervezéséről”, valamint
- „Javaslat tanácsi rendeletre a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról szóló 1782/2003/EK rendelet módosításáról”, valamint
- „Javaslat tanácsi rendeletre az Európai Közösségen belül a cukoripar szerkezetátalakítására szolgáló ideiglenes rendszer megállapításáról és a közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló, 1258/1999/EK rendelet módosításáról”

COM(2005) 263 final – 2005/0118-0119-0120 CNS

(2006/C 28/10)

2005. július 25-én a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 36. és 37. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fent említett kérdésben.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Mezőgazdaság, vidékfejlesztés és környezetvédelem” szekció véleményét 2005. október 7-én elfogadta. (Előadó: Jean-Paul BASTIAN.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2005. október 26–27-én tartott 421. plenáris ülésén (az október 26-i ülésnapon) 103 szavazattal 22 ellenében, 18 tartózkodás mellett elfogadta a következő véleményt:

1. Bevezetés

1.1 Az Európai Unió huszonegy országában állítanak elő répacukrot. A francia tengerentúli megyék és Spanyolország kisebb mennyiségben (280 000 tonna) nádcukrot is termelnek. Összességében az Európában gyártott cukor mennyisége az

egyedülállóan 17 és 20 millió tonna között mozog, miközben az európai cukorfogyasztást 16 millió tonnára teszik.

1.2 A vetésforgóban alkalmazott cukorrépát 350 000 termelő termeszti 2,2 millió hektáron (egy termelő átlagban valamivel kevesebb, mint 7 hektáron termel cukorrépát). A cukorrépát 236 cukorgyár dolgozza fel; ezek közvetlenül mintegy 75 000 munkavállalót foglalkoztatnak tartósan, illetve

idényjelleggel. Az európai cukor-, illetve cukorrépa-ágazat összesen 500 000 közvetlen vagy közvetett munkahelyet biztosít.

1.3 Az Európai Unióban ezen kívül 500 000 tonna izoglukózt és 250 000 tonna inulinszirupot állítanak elő. Nyerscukor finomítása is folyik (a nyerscukor nagyobb része – 1,6 millió tonna – az AKCS-országokból ⁽¹⁾ érkezik).

1.4 A cukor, az izoglukóz és az inulinszirup területén a termelési kvóták rendszerének hosszabbítására legutóbb 2001-ben került sor.

1.5 Az Európai Bizottság 2004. július 14-én közleményt adott ki a cukorágazat reformjáról ⁽²⁾, amellyel kapcsolatban az EGSZB 2004. december 15-én véleményt fogadott el. ⁽³⁾

1.6 Az Európai Bizottság 2005. június 22-én három jogalkotási javaslatot terjesztett elő ⁽⁴⁾, amelyek jelen vélemény tárgyát képezik.

Ezzel párhuzamosan az Európai Bizottság javaslatot terjesztett elő európai parlamenti és tanácsi rendeletre az EU cukorpiaci rendtartásának reformja által érintett, a cukorról szóló jegyzőkönyvet aláíró országok számára hozandó kísérő intézkedések megállapításáról ⁽⁵⁾.

1.7 Az Európai Bizottság jogalkotási javaslata a következőkben tér el a 2004. július 14-i közleménytől:

- a 2014/15-ös gazdasági év végéig szóló időtartam;
- a cukorrépa legalacsonyabb árának csökkenése két lépésben (gazdasági évben) 42,6 %-kal (tonnánként 25,05 euróra), illetve – ágazati megegyezés útján – lehetséges módon további 10 %-kal;
- a cukor referencia árának csökkenése négy lépésben 39 %-kal (tonnánként 385,5 euróra), a nettó referencia ár csökkenése két lépésben (a különbség a szerkezetátalakítási alaphoz jutott illetékből adódik);
- a kvótacukor tonnájára vetítve 12 eurós termelési díj bevezetése, amelynek költségét a termelők és a gyártók egyenlő arányban viselik;
- az A és B kvóták összefogása egyetlen termelési kvótában, a jelenleg C cukrot termelő tagállamok között – kiegészítő kvóta-tonnánként 730 euró illeték befizetése ellenében – egymillió tonnányi kiegészítő kontingens szétosztása;
- az első négy évre szóló szerkezetátalakítási rendszer, melyet a kvóta esetleges lineáris csökkentése követ;

⁽¹⁾ AKCS-államok: azok az afrikai, karibi és csendes-óceáni fejlődő országok, amelyek aláírták a Cotonoui Egyezményhez csatolt cukor-jegyzőkönyvet.

⁽²⁾ COM(2004) 499 final.

⁽³⁾ HL C157, 102. o. Lásd a mellékletet is.

⁽⁴⁾ COM(2005) 263 final.

⁽⁵⁾ COM(2005) 266 final.

- az izoglukózkvóták megemlése három éves periódusban évi 100 000 tonnával;
- piacirányításról szóló rendelkezések, melyek tartalmazzák, a piaci kvótacukortöbblet lehetséges visszavonását, valamint a magánraktározás lehetséges támogatását, ha a piaci ár a referencia ár alá esik;
- lehetőség a vegyi és gyógyszerágazat, valamint az élesztő- és alkoholágazat számára kvótán kívüli cukor megvásárlására, ellátási nehézségek esetén egy különleges vámkontingens megnyitásának lehetősége;
- ellátási garancia a finomítók számára a 2009/10-es gazdasági évig, eddigi ellátási szükségleteiknek megfelelő mértékben;
- a javaslat 2009/10-től nem korlátozza az importot a legkevésbé fejlett országok számára;
- Az export vonatkozásában a javaslat előirányozza a kvótán kívüli cukor exportjának tilalmát, a kvótacukor export-visszatérítés nélküli exportjára nem tér ki;
- Az Európai Bizottság lemond a kvóták európai szintű átruházhatóságáról, de négy éven belüli 2,8 millió tonnás lineáris csökkentésükről is. A szerkezetátalakításra terv készül, amelynek költségeit a cukor-, izoglukóz- és inulinkvótára kivetett illetékből fedezik. Az illetékek több, mint 50 %-át a mezőgazdasági termelők finanszírozzák, a cukorrépa árának csökkentése által;
- A szerkezetátalakítási alap a termelésleállítás évének megfelelően csökkenő segéllyel támogatja azokat a cukor-, izoglukóz- és inulinyártókat, akik lemondanak kvótájukról, leállítják a gyártást, és leszerelik termelőberendezésüket;
- Az Európai Bizottság tervei szerint a szerkezetátalakítási alap akár 6,160 millió kvóta-tonnát érinthet. Ezek összértéke mintegy 4,2 milliárd euró;
- A cukorrépa- és cikóriatermelők a termeléstől független kiegyenlítő támogatásban részesülnek, melynek összege a cukorrépa árának csökkentéséből adódó jövedelemvesztés 60 %-át teszi ki, figyelembe véve az A és B cukor hektáronkénti termelési költségét, illetve a tagállamonként megállapított maximumot;
- Az eszközök elosztására szánt referencia-időszak megválasztása a tagállamok hatáskörébe tartozik;
- A gazdák közvetlen jövedelemtámogatására szánt pénzügyi keret 2006/07-re 907 millió euró, 2007/08-tól kezdve pedig 1,542 millió euró.

2. Általános megjegyzések

2.1 Az EGSZB szükségesnek tartja a közös cukorpiaci rendtartás reformját. Ebben a tekintetben 2004. december 15-i véleményére⁽⁶⁾, főként annak 2.1., 2.4., 2.6., 2.7., 2.8., 2.9., 2.10. pontjaira hivatkozik.

2.2 Az EGSZB azonban megállapítja, hogy a reformjavaslat sokkal tovább megy, mint azt a 2004. július 14-i közlemény jelezte. Az ár és a termelés csökkentése jóval erőteljesebb a vártnál, az export beszüntetésére pedig igen hirtelen kerül sor. Így a javaslat félreérthető a WTO-tárgyalásokon részt vevő versenytársaink számára. Ezenfelül nem támogatja egy olyan európai cukorgyártás célkitűzését, amely képes a piac ellátására – főként azokban a régiókban, amelyekben nehéz a szerkezetátalakítás.

2.3 Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a javasolt ár- és termelés-csökkentések kedvezőtlen hatással lesznek a mezőgazdaságból származó jövedelmekre és a foglalkoztatásra. Ebben az összefüggésben hangsúlyozza a cukorágazat számos régió gazdaságában betöltött fontos szerepét. Az EGSZB úgy véli, hogy a javaslat nincs tekintettel az európai agrármodellre, a Tanács által többször hangoztatott célkitűzésre, mely szerint a hátrányos helyzetű régiókban és tagállamokban is támogatni kell a hagyományos mezőgazdasági termelést, a multifunkcionalitásra, a fenntarthatóságra, valamint a lisszaboni stratégiára. A reformjavaslatok közvetlenül vagy közvetetten 150 000 munkahely megszűnéséhez vezetnek.

2.4 Az EGSZB úgy gondolja, hogy az Európai Bizottság által választott reform, amely a piaci egyensúlyt az árak csökkentésével kívánja megvalósítani, nem lesz képes elérni a kitűzött célt, vagyis az erőteljes európai cukorrépa-termelés és cukoripar hosszú távú fennmaradását, és a preferált cukorszállító fejlődő országok tiszteletben tartását. Az EGSZB úgy véli, mindent meg kell tenni annak elkerülése érdekében, hogy a cukorra vonatkozó SWAP (háromoldalú kereskedelem) révén, amely semmilyen hasznot sem hoz a legkevésbé fejlett országoknak, a világpiac újabb részei nyíljanak meg, főként Brazíliában. Ebben a vonatkozásban az EGSZB kiemeli, hogy a bioetanol előállítását ösztönző politika, valamint a monetáris politika által nagymértékben támogatott brazil cukorgyártás elfogadhatatlan szociális, környezeti és földtulajdonlási feltételek között valósul meg, amelyek azonban magyarázattal szolgálnak a rendkívül alacsony előállítási költségekre, a világpiaci készleteknek az utóbbi évek termelésnövekedése révén bekövetkező emelkedésére és a világpiacon ajánlott ár alacsony szintjére. Az EGSZB véleménye szerint a közösségi piachoz való hozzáférést bizonyos szociális és környezeti normák betartásától kell függővé tenni, ahogy azt a Nemzetközi Munkaszervezet 1998-as konferenciájának nyilatkozata leszögezi.

2.5 Az EGSZB⁽⁷⁾ szerint a javasolt ár- és kvótacsökkentések igen komoly lépést jelentenek a cukorpiac teljes liberalizálása felé. Az európai országok cukorrépa termelői, a cukorágazat

munkavállalói és az európai fogyasztók előtt azonban nem nyílnak hosszú távú perspektívák.

2.6 Az EGSZB nem érti⁽⁸⁾, hogy az Európai Bizottság miért vetette el a kedvezményes behozatali kvótákról a legkevésbé fejlett országokkal folytatandó tárgyalások gondolatát, hiszen az utóbbiak egyébként is igényt tartottak rá. Ennek révén célzottabb módon lehetne kielégíteni a legszegényebb fejlődő országok igényeit, és el lehetne érni Európában – fenntartható áron – a kiegyensúlyozott piaci ellátást. Az EGSZB felhívja a figyelmet arra az Európai Bizottság előtt álló alapvető ellentmondásra, hogy egyfelől a cukorpiac közös szervezésének gyökeres reformját a „Mindent, csak fegyvert nem” elnevezésű kezdeményezéssel igazolja, másfelől viszont elutasítja a legkevésbé fejlett országok arra irányuló kifejezett kérését, hogy kedvezményes kvótákat kapjanak.

2.7 Az EGSZB nem osztja azt a nézetet⁽⁹⁾, mely szerint a cukorár jelentős csökkentése a fogyasztók javát szolgálja. A cukor 70 %-át feldolgozott termékek előállítására használják, amelyek esetében az árscsökkentések csak nehezen adhatók tovább a fogyasztóknak. Ráadásul a cukorpiacot liberalizáló országokban egyáltalán nem csökkentek a fogyasztói árak.

2.8 Az EGSZB nem látja át, miért javasolja az Európai Bizottság a cukor feldolgozás nélküli állapotban való exportjának ilyen hirtelen beszüntetését. A WTO döntőbírósa előtt vereséget szenvedett ugyan, de az Európai Uniónak még mindig jogában áll 1,273 millió tonna szubvencionált cukrot – exportvisszatérítésben részesülő kvótacukrot, illetve exportvisszatérítésben nem részesülő kvótán kívüli cukrot – feldolgozás nélküli állapotban exportálni. Ráadásul a cukorrépa terméshozama meglehetősen ingadozik, a piac helyzete pedig az import mennyiségének ingadozása szerint változik, ezért jó volna, ha az export némi rugalmasságot biztosítana, amelynek segítségével kiegyenlíthetők a kvótacukor és a kvótán kívüli cukor megszerezhetőségének ingadozásai. Ez a rugalmasság elengedhetetlen a termelés fenntarthatóságának, illetve a munkaerő és az üzemi berendezések ésszerű alkalmazásának biztosítására.

2.9 Az EGSZB támogatja az Európai Bizottság javaslatát az önkéntes szerkezetátalakítás tervével kapcsolatban, hiszen ennek segítségével egyértelműen javulnak az átalakítás végrehajtásának feltételei. Kéri azonban a terv olyan módon való kiegészítését, hogy az figyelembe vegye a cukorrépa-termelők és a cukoriparban foglalkoztatottak érdekeit.

2.10 Az EGSZB összességében úgy értékeli⁽¹⁰⁾, hogy az Európai Bizottság nem mérte fel kellőképpen javaslatának hatásait, amelynek következményeképpen Európa és a fejlődő országok vidéki gazdaságából (a mezőgazdaságból és az elsődleges feldolgozó iparból) nagyarányú forráskivonásra kerül majd sor az élelmiszeriparban és -kereskedelemben működő nagy nemzetközi vállalatok javára, s egyidejűleg felszámolja az európai és az AKCS-országok cukoriparának jelentős részét is a brazil cukorgyártás szinte kizárólagos hasznára.⁽¹¹⁾

⁽⁸⁾ HL C 157., 2005.6.28.

⁽⁹⁾ HL C 157., 2005.6.28.

⁽¹⁰⁾ HL C 157., 2005.6.28.

⁽¹¹⁾ HL C 157., 2005.6.28.

⁽⁶⁾ Ld. a 3. lábjegyzetet

⁽⁷⁾ HL C 157., 2005.6.28.

3. Különös megjegyzések

3.1 Az EGSZB üdvözli, hogy az Európai Bizottság – az EGSZB kérésének megfelelően – szabályozást javasolt a 2006. július 1-jétől 2015. szeptember 30-ig terjedő időszakra.

3.2 Az EGSZB úgy véli, hogy a javasolt árcsökkentések indokolatlanul nagyok, ráadásul semmiféle hatásuk nem lesz arra a cukorimportra, amely a mértékében a világszintű ár ingadozásaitól, illetve az árfolyamoktól függő háromoldalú kereskedelem (világszintű, legkevésbé fejlett országok, EU) keretében zajlik. Ezért kéri, hogy az árcsökkentéseket a WTO-tárgyalások figyelembe vétele mellett a szükségesre korlátozzák, és – a vámok csökkentéséhez hasonlóan – lassabban, több lépésben hajtsák végre, főként azért, hogy az új tagállamoknak ezáltal megadják az alkalmazkodásukhoz szükséges időt.

Az EGSZB ezen felül arra kéri a Tanácsot, hogy legyen különös figyelemmel a „nehéz” régiók, illetve az olyan régiók termelőinek problémái iránt, amelyek a cukorrépa termesztésének kiváltására kevés jövedelmező alternatívát kínálnak.

3.3 Az EGSZB-t meglepi, hogy a javaslat termelési adót irányoz elő a termelők és a gyártók költségeire, miközben a kvóták szintje egyértelműen a fogyasztási szint alatt lesz. Csodálkozik az Európai Bizottság logikáján is, amely az európai és az importált cukor közötti versenyt célozza. Ebben a tekintetben a termelési adó diszkriminatív a közösségi termelők és cukorgyártók számára. Ezért az EGSZB kéri a díj eltörlését vagy máskülönben a teljes cukorimportra való kiterjesztését.

3.4 Az EGSZB úgy véli, hogy nincs esély hatékony cukorpiaci rendszerre, ha nincs lehetőség a behozatal valamilyen módon való ellenőrzésére. Ezért EGSZB biztonsági intézkedéseket ajánl, amelyek megtiltják a legkevésbé fejlett országokkal való háromoldalú cukorkereskedelmet, valamint arra az esetre, ha az Európai Bizottság bizonyos mennyiségű kvótacukor piacról való kivonása mellett dönt (kivonási eljárás), illetve amennyiben alkalmazásra kerül egy magánraktározást támogató intézkedés (piaci ár alacsonyabb, mint a referenciaár), az ugyanezen országokból érkező import vonatkozásában egy mennyiségi védzáradék automatikus alkalmazását szorgalmazza.

3.5 Az EGSZB úgy véli, hogy a rendeletjavaslat indokolatlanul korlátozza az exportot. Meggyőződése, hogy a rendeletnek minden, a WTO által jóváhagyott exportlehetőséget engedélyeznie kell, mindenekelőtt a kvótán kívüli cukor kiegészítő exportját, amennyiben az export-visszatérítésben részesülő kvótacukor exportja nem éri el a szubvencionált export WTO által jóváhagyott mennyiségi és pénzügyi maximumát.

Ezenfelül a rendeletnek fel kellene szabadítania az export-visszatérítésben nem részesülő kvótacukor exportját.

3.6 Az EGSZB bírálja az Európai Bizottság által az intervenció felváltására javasolt piacirányítási eszközök csekély hatékonyságát. Ugyanis előre látható, hogy – tekintve a behozatal

szabálytalanságát és kiszámíthatatlanságát, amelyek egy, a piacra nehezedő állandó nyomáshoz vezetnek – a magánraktározás és a kötelező visszavonás nem fogja biztosítani azt, hogy a piaci ár a referenciaárhoz igazodjon. Ezért az EGSZB kéri az intervenció rendszer fenntartását.

3.7 Az EGSZB tudomásul veszi, hogy az Európai Bizottság javasolja a cukorrépa árának csökkentéséből adódó jövedelemvesztés 60 %-ának kiegyenlítését. Úgy véli, hogy a kompenzációknak igazságosnak kell lenniük, valamint, hogy százalékos arányuknak azonosnak kell lennie a más növénykultúrák esetében folyósított kompenzációk szintjével. Megállapítja, hogy a cukorrépa árának valóságos csökkentése tekintettel a termelési díjra, valamint egy további 10 %-os csökkentés kockázatára, az 50 %-ot is elérheti. Ebben az esetben mindössze 51 % kerülne kiegyenlítésre. Ezért az EGSZB – a javasolt eszközhatárok tiszteletben tartása mellett – mérsékeltebb árcsökkentést és magasabb arányú kiegyenlítést ajánl. Az EGSZB fontosnak tartja kihangsúlyozni, hogy – a piac összeomlásának megakadályozása és a mezőgazdasági termelők jövedelmének biztosítása érdekében – az árak csökkenése miatti kiegyenlítő támogatások juttatása hosszú távon nem teszi szükségtelemmé az irányítás hatékony eszközeit.

3.8 Az EGSZB tudomásul veszi, hogy a javaslat kompenzációként termeléstől független, hektáronkénti támogatást irányoz elő olyan, cukorrépa vagy cikória termesztésre szánt területek esetében, amelyek A és B cukor vagy inulinszirup termelésére vonatkozó szerződés tárgyát képezték. Az EGSZB szerint megfelelő rendelkezések segítségével a tagállamoknak szabad kezdet kell kapniuk abban, hogy a javaslatban előirányzott nemzeti határértékeken belül maximális támogatást nyújtsanak a cukorrépa- és cikóriatermelőknek. Az EGSZB ajánlja, hogy az Európai Bizottság készítsen értékelést a termeléstől független támogatás hosszú távú következményeiről.

3.9 Az EGSZB különösnek tartja, hogy a javaslat az ingyenes izoglukózkvóták indokolatlan, 300 000 tonnás megemelését írja elő, miközben költséges szerkezetátalakítási programot hajt végre, amelynek célja a cukorkvóta egyértelmű csökkentése, valamint, hogy az ezen felül megítélhető, millió tonnás cukorkvótáért fizetni kell majd.

3.10 Az EGSZB megjegyzi, hogy az Európai Bizottság elfogadta javaslatát, és a kezdeti szakaszban megvalósítja az önkéntes szerkezetváltást célzó kárpótlási programot, amely a kötelező kvótacsökkentés mechanizmusa és a kvóták európai szinten való átruházása helyébe lép.

Az EGSZB nyomatékosan kéri, hogy a termelők és a gyártók közösen dönthessenek a szerkezetátalakításról, és hogy a szerkezetátalakítás által hátrányosan érintett gazdák megfelelő szerkezetátalakítási kárpótlásban részesüljenek.

Ebben a vonatkozásban az EGSZB megállapítja, hogy az A és B cukorrépa tonnánként 4,69 eurós kiegészítő kárpótlása, amelyben 2006/07-ben a szerkezetátalakítás által hátrányosan érintett gazdák részesülnek, nem más, mint a 2007/08-tól érvényes árcsökkentés kiegyenlítésének korai kiutalása ugyanezen gazdák részére, tehát nem tekinthető szerkezetátalakítási kárpótlásnak.

3.11 Az EGSZB szerint fontos, hogy a Tanács kiemelt jelentőséget tulajdonítson annak, hogyan hat az Európai Bizottság javaslata a cukorágazat szerkezetváltása által érintett régiók foglalkoztatottságára. Kéri hogy a tagállamok és az Európai Bizottság könnyítse meg az európai strukturális alapokhoz és az Európai Szociális Alaphoz való hozzáférést, főleg az új tagállamok szerkezetátalakítás által leginkább érintett régiókban annak érdekében, hogy a törvény által előírt kereteken messze túlmutató szociális tervek által csökkenjen a reform foglalkoztatottsági szintre gyakorolt kedvezőtlen hatása, és ez elősegítse az új munkahelyek teremtését, a diverzifikációt és az átképzést.

3.12 Az EGSZB ebben a tekintetben szükségesnek tartja, hogy az Európai Bizottság és a tagállamok, megfelelő szabályozási és pénzügyi eszközök segítségével, sürgősséggel támogassák a biológiai üzemanyagok – melyek közt a cukorrépa fontos szerepet tölt be – felhasználásával kapcsolatos célirányos politikákat. Az EGSZB szerint sürgősen szükség van a kvótán túlmenően termelt cukor hasznosítási eljárásainak továbbfejlesztésére a nem élelmezési célú területeken.

3.13 Az EGSZB felhívja az Európai Bizottság és a Tanács figyelmét a Balkánról a környező országokba importált cukor erősen destabilizáló hatására. Ajánlja a szükséges védő intézkedések (főként az intervenció ár és a referenciaár tiszteletben tartását) meghatározását és alkalmazását, valamint sürgeti Horvátország kvótájának mielőbbi megállapítását.

4. Záró következtetések

4.1 Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság nem tagadja, hogy szükség van a közös cukorpiaci rendtartás módosítására, de úgy véli, hogy a reformjavaslatok a termelés- és az árcsökkentés szempontjából túl messze mennek.

Megvalósításuk jelentős következményekkel járna az európai cukorágazatra, főként azért, mert legalább 150 000 munkahely veszne el gyakran már amúgy is nehézségekkel küszködő régiókban, amelyek számára nem áll rendelkezésre más gazdaság alternatíva.

4.2 Az EGSZB kéri, hogy a Tanács az Európai Bizottságnál nagyobb mértékben álljon ki az európai cukorrépa- és cukortermeletés ügye mellett, és szálljon síkra a behozatal mennyiségének ellenőrzése, valamint a WTO által jóváhagyott összes kiviteli lehetőség kihasználásának engedélyezése mellett. Lehetséges ugyanis az Európai Bizottság javaslatában előirányozottnál 2-3 tonnával magasabb termelési cél elérése, főként a behozatal ellenőrzése által. Ez az Unió különböző régióiban 50 000-75 000 munkahelyet, illetve mintegy 50 000 cukorrépa-termesztéssel foglalkozó üzemet menthetne meg.

4.3 Az EGSZB attól tart, hogy a „Mindent, csak fegyvert ne” kezdeményezés, valamint a cukorpiac közös szervezése

politikai reformjának célkitűzései nem fognak megvalósulni, ezért támogatja a legkevésbé fejlett országok arra vonatkozó kérését, hogy az Unió kezdjen tárgyalásokat a cukorbehozatali kvótákról. Mindenképpen tiltani kell a SWAP gyakorlatát, automatikus védzáradékokat és magatartási kódexet kell bevezetni, a szociális és környezetvédelmi fenntarthatóság, illetve az élelmezési szuverenitás terén pedig kritériumokat kell megállapítani, s a közösségi piachoz való hozzáférés csak ezek teljesítése esetén legyen lehetséges.

4.4 Az EGSZB ajánlja a kvótacukor és a kvótán kívüli cukor kiviteli gyakorlatának fenntartását a WTO által jóváhagyott mennyiségeknek megfelelően – annak érdekében, hogy továbbra is kiszolgálhassuk a hozzánk legközelebb álló, tradicionális vevőkörünket.

4.5 Az EGSZB nyomatékosan kéri, hogy az árcsökkentéseket lassabban, több lépésben hajtsák végre és szigorúan a nemzetközi kötelezettségekhez szabják, valamint, hogy – szükség esetén – a cukrot a Dohai Fejlesztési Menetrend (DDA) keretében érzékeny termékként kezeljék.

4.6 Az EGSZB ajánlja az intervenció rendszer fenntartását, valamint a piac irányítására szolgáló hatékony eszközök tartós alkalmazását.

4.7 Az EGSZB kéri, hogy a termelőknek juttatandó, a cukorrépa árának csökkentéséből adódó jövedelemvesztés részleges kárpótlását a lehetőségek szerint növeljék, és maradéktalanul utalják ki. Az EGSZB szerint szükséges biztosítani az efféle támogatások tartós jellegét és a cukorköltségvetés fenntarthatóságát.

4.8 Az EGSZB támogatja az Európai Bizottság szerkezetátalakítási programra vonatkozó javaslatát, de a termelők részére együtdöntési jogot, az üzembezárásokban érintett termelők részére pedig megfelelő támogatást kér, amellyel lehetővé válik ezen üzemek átalakítása.

4.9 Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság nyomatékosan kéri, hogy az európai strukturális alapokból és az Európai Szociális Alapból – a szükséges kártérítéseken felül – elegendő eszköz álljon rendelkezésre ahhoz, hogy a cukoripar szerkezetátalakítása által hátrányosan érintett munkavállalók minél jobb átképzési lehetőségekkel rendelkezhessenek.

4.10 Az EGSZB szükségesnek és sürgősnek tartja, hogy az energetikai vitába (a biológiai üzemanyagok politikájába) vonják be a cukorágazatot is, mint a reform negatív hatásait kiegyenlíteni képes eszközt.

4.11 Az EGSZB kiemeli, hogy a cukor Balkánról történő importjának destabilizáló hatásait mielőbb ki kell küszöbölni.

4.12 Az EGSZB kéri a Tanácsot, hogy legyen figyelemmel a „nehéz” régiók, illetve a kevés jövedelmező mezőgazdasági alternatívát kínáló régiók helyzetére.

Brüsszel, 2005. október 26.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Anne-Marie SIGMUND